

Sygn. akt I C 1699/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: Sędzia SR Joanna Łakomska-Grzelak

Protokolant: Sekr. sąd. Aneta Fortuniak

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 roku na rozprawie sprawy

z powództwa **S. G.**

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z **siedzibą w G.**

o zapłatę

1. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz S. G. kwotę 6.485,35 zł (sześć tysięcy czterysta osiemdziesiąt pięć 35/100) wraz z odsetkami ustawowymi:

a) co do kwoty 6.447,74 zł (sześć tysięcy czterysta czterdzieści siedem złotych 74/100) od dnia 16 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty;

b) co do kwoty 37,61 zł (trzydzieści siedem złotych 61/100) od dnia 31 marca 2015 r. do dnia zapłaty

oraz kwotę 1.036,33 zł (jeden tysiąc trzydzieści sześć złotych 33/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. nakazuje zwrócić na rzecz S. G. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 12 zł (dwanaście złotych) tytułem zwrotu nadpłaconej opłaty sądowej od pozwu.

Sygn. akt I C 1699/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 kwietnia 2015 r. S. G. wystąpił o zasądzenie

od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. kwoty 10.085,33 zł z ustawowymi odsetkami od 16 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych z tytułu niespłaconej pożyczki. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że na dochodzoną kwotę składa się kwota udzielonej pożyczki w wysokości 10.000 zł oraz częściowe wynagrodzenie za udzielenie pożyczki za miesiąc marzec 2012 r. w kwocie 58,33 zł ($1/12 \times 7\% \times 10.000$ zł). [pozew – k. 4-5]

W dniu 17 czerwca 2015 r. Referendarz sądowy wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. [nakaz zapłaty – k. 18-18v]

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu. Pozwana zaprzeczyła, jakoby zawierała umowę pożyczki z pozwanym, nie wyrażała

również zgody na zawarcie umowy na kwotę wskazaną w pozwie, zaś powód nie przeniósł na spółkę kwoty, na jaką opiewała rzekoma umowa i zwrotu której się domaga. Pozwana wskazała, że umowa pożyczki została zawarta przez powoda i jego żonę, zaś spółka nie miała o niej wiedzy ani woli zawarcia tej umowy. Pozwana podniosła ponadto, że w dniu 1 grudnia 2011 r. zawarła z powodem inną umowę pożyczki na kwotę 5.000 zł i taka kwota została przekazana przez powoda spółce od dnia zawarcia umowy do 31 stycznia 2012 r.. Spółka spłaciła przedmiotową pożyczkę. Pozwana podniosła, iż w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 5 k.c. bowiem działanie powoda narusza zasady współzycia społecznego w sytuacji, gdy powód, nieudolnie prowadząc interesy spółki, sam doprowadził ją do bardzo złej sytuacji finansowej wymagającej zaciągania pożyczek. [sprzeciw – k. 22-25].

Powód zmieniał stanowisko co do dochodzonych odsetek, a zobowiązany do sprecyzowania stanowiska w tym zakresie oświadczył ostatecznie, że dochodzi odsetek ustawowych, jak wskazał w pozwie (protokół – k. 193).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Uchwałą z dnia 1 października 2011 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników (...) sp. z o.o. wyraziło zgodę na udzielenie spółce przez wspólników S. G. i G. K. pożyczek na cele związane z planowaną działalnością gospodarczą. Ponadto na przedmiotowym zebraniu powołano pełnomocnika spółki, o którym mowa w art. 210 k.s.h. w osobie M. G.. [bezsporne, nadto poświadczona za zgodność kopia uchwały – k. 6-7]

W dniu 1 grudnia 2011 r. (...) sp. z o.o. reprezentowana przez M. G. zawarła ze S. G. umowę, mocą której S. G. zobowiązał się udzielić spółce pożyczki pieniężnej w kwocie 10.000 zł. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 7 % w stosunku rocznym za okres od dnia podpisania umowy do dnia zwrotu pożyczki określonego w § 3 pkt 1, tj. do dnia 31 marca 2012 r.. Środki pieniężne stanowiące przedmiot pożyczki miały zostać przekazane w gotówce do kasy pożyczkobiorcy lub na rachunek bankowy pożyczkobiorcy do dnia 31 stycznia 2012 r.. Spłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo w ciągu 15 dni od daty zakończenia umowy. [poświadczona za zgodność kopia umowy pożyczki – k. 8-8v]

Tego samego dnia (...) sp. z o.o. reprezentowana przez M. G. zawarła ze S. G. umowę, mocą której S. G. zobowiązał się udzielić spółce pożyczki pieniężnej w kwocie 5.000 zł. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 7 % w stosunku rocznym za okres od dnia podpisania umowy do dnia zwrotu pożyczki określonego w § 3 pkt 1, tj. do dnia 31 marca 2012 r.. Środki pieniężne stanowiące przedmiot pożyczki miały zostać przekazane w gotówce do kasy pożyczkobiorcy lub na rachunek bankowy pożyczkobiorcy do dnia 31 stycznia 2012 r.. Spłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo w ciągu 15 dni od daty zakończenia umowy. [bezsporne, nadto kopia umowy pożyczki – k. 33-34, umowa pożyczki – k. 167-168]

Powód faktycznie nigdy nie przekazał spółce środków z powyższej umowy pożyczki na 5.000 zł. [zeznania powoda – k. 193 w zw. z k. 170 wyjaśnień informacyjnych]

Wspólnicy spółki jak i S. G. w przeszłości udzielali pożyczek spółce. [bezsporne]

Zdarzały się sytuacje udzielania pożyczek spółce na różne kwoty z tą samą datą, ale miało to miejsce rzadko. [zeznania świadka G. J. – k. 178v-179]

Od dnia 1 grudnia 2011 r. do 2 stycznia 2012 r. S. G. przelał na rachunek bankowy spółki łącznie kwotę 1.947,74 zł. W tytule przelewu wskazano „pożyczka”. [wyciąg z rachunku bankowego – k. 46-48, 50-52, k. 88-124, kopie potwierdzeń przelewu – k. 61-65]

W kasie spółki powód wpłacił w dniu 22 grudnia 2011 r. kwotę 4.500 zł z tytułu „pożyczki”. [kopia raportu kasowego – k. 53, k. 130]

W dniu 25 kwietnia 2012 r. powód wezwał (...) sp. z o.o. do zwrotu udzielonej w dniu 1 grudnia 2011 r. pożyczki w kwocie 10.000 zł. [poświadczona za zgodność kopia wezwania – k. 9, zwrotnego potwierdzenia odbioru – k. 10] W dniach 27-31 sierpnia i 3-5 września 2012 r. została przeprowadzona w pozwanej spółce kontrola podatkowa za okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.. W pozycji pożyczek wskazano, że S. G. udzielił spółce pożyczek w kwotach: 50.000 zł w dniu 28 sierpnia 2010 r., 5.000 zł w dniu 28 marca 2011 r. i 5.000 zł w dniu 1 grudnia 2011 r. [bezsporne, nadto kopia protokołu kontroli podatkowej – k. 35-45]

Spółka nie dysponuje całością dokumentacji księgowej, gdyż część dokumentów przechowywał powód jako prezes spółki, część znajdowała się u księgowej M. Z., a część posiadał poprzedni pełnomocnik spółki (...) również zajmujący się księgowością spółki. [przesłuchanie G. K. – k. 193v w zw. z k. 170-171 wyjaśnień informacyjnych, przesłuchanie E. D. – k. 194 w zw. z k. 171 wyjaśnień informacyjnych w zw. z k. 170-171, zeznania świadka M. Z. – k. 172]

Oceniając zgromadzone w sprawie dowody, należy wskazać, iż powód stosownie do przepisu art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. udowodnił fakt udzielenia pozwanej spółce powołanej w pozwie pożyczki. W dniu 1 grudnia 2011 r. zostały zawarte pomiędzy powodem, a spółką dwie umowy pożyczki – na 5.000 zł i 10.000 zł. Sam powód zeznał, że nigdy nie przekazał spółce środków pieniężnych z tytułu umowy pożyczki na kwotę 5.000 zł. Odnośnie drugiej umowy (tj. na 10.000 zł), powód zeznał, iż przekazywał środki z tytułu przedmiotowej umowy na 3 sposoby: przelewem, w kasie spółki oraz poprzez opłacanie z własnych środków faktur za zakupy na rzecz spółki. Na powódzie spoczywał przy tym ciężar dowodu na okoliczność ostatecznej wysokości środków przekazanych spółce, któremu to ciężarowi podołał jedynie częściowo. Z przedstawionych dokumentów, tj. potwierdzeń przelewu oraz raportu kasowego wynika, że powód wpłacił do spółki z tytułu umowy pożyczki kwotę 6.447,74 zł. Nie przedstawił przy tym żadnych potwierdzeń opłacenia z własnych środków faktur wystawionych spółce. Jeżeli rzeczywiście dokonywał takich wpłat, jako rozsądny uczestnik obrotu, winien był zabezpieczyć swoje interesy i zachować potwierdzenia takich transakcji, czego nie uczynił. Same zeznania powoda na okoliczność wpłacenia środków pożyczki poprzez opłacenie faktur są w tym zakresie niewystarczające, szczególnie w kontekście tego, że zawarł umowę pożyczki ze spółką na kwotę 5.000 zł, której następnie nie wykonał. Równie dobrze mógł zatem nie wpłacić całości środków w kwocie 10.000 zł z tytułu drugiej umowy pożyczki. Nie był w żaden sposób rozliczany ze wskazanego obowiązku. Pozwana zaprzeczyła natomiast okoliczności wpłacenia przedmiotowej kwoty na rzecz spółki. Zauważyć przy tym należy, że przekazanie pożyczki w innej formie niż wpłata w kasie lub przelew byłoby sprzeczne z postanowieniem § 2 umowy pożyczki. Powód na dowód wpłacenia całej kwoty 10.000 zł przedstawił wydruk e-mailowy z dnia 4 grudnia 2011 r. [k. 187]. Wynika z niego jedynie, że powód zaproponował aby udziałowcy udzielili spółce pożyczek w kwotach po 10.000 zł. Nie udowodnił jednakże, aby do tego faktycznie doszło, a tym bardziej aby sam powód wpłacił 10.000 zł spółce. Pozwana zaprzeczyła przy tym okoliczności, aby wskazany e-mail został zaakceptowany [k. 193v].

Pozwana spółka zaprzeczyła jakoby zawierała z pozwanym umowę pożyczki na kwotę 10.000 zł, dowodem czego miała być kontrola skarbową przeprowadzona w spółce. Faktycznie w protokole kontroli nie odnotowano pożyczki od powoda w kwocie 10.000 zł.

Z drugiej strony sama pozwana przyznała, że nie dysponuje całością dokumentacji księgowej spółki w związku ze zmianą podmiotu zajmującego się obsługą księgową i reprezentacją spółki. Tym samym dokumenty księgowe zachowane w spółce nie są przesądzającym dowodem w niniejszej sprawie. Powód przedstawił natomiast umowę pożyczki na kwotę 10.000 zł z dnia 1 grudnia 2011 r., a przede wszystkim potwierdzenia wpłat dokonanych po dacie zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki na łączną kwotę 6.447,74 zł zatytułowane „pożyczka”. Powód zeznał przy tym, że umowy na kwotę 5.000 zł nigdy nie wykonał, wobec czego tytuł „pożyczka” może odnosić się jedynie do umowy przewidującej pożyczkę

w kwocie 10.000 zł powołaną w pozwie. Fakt, że wpłacone środki w kwocie 6.447,74 zł stanowią wykonanie umowy pożyczki przewidzianej na kwotę 10.000 zł potwierdza również okoliczność, iż faktycznie przekazana spółce przez powoda kwota 6.447,74 zł przekracza 5.000 zł, a zatem brak jest podstaw do uznania, że wpłata dotyczyła realizacji umowy na 5.000 zł.

Pozwana podniosła, że spłaciła pożyczkę w kwocie 5.000 zł z dnia 1 grudnia 2011 r., jednakże nie przedstawiła na wskazaną okoliczność żadnego dowodu stosownie do przepisu art. 6 k.c. i 232 k.p.c..

Pozwana zarzuciła, że M. G., która zawarła umowę w imieniu spółki, nie była umocowana do jej zawarcia. Powód załączył uchwałę powołującą M. G. na pełnomocnika spółki oraz udzielającą zgody spółki na udzielenie przez S. G. pożyczek spółce. Pozwana nie przedstawiła natomiast żadnego dowodu na okoliczność przeciwną. Nie kwestionowała przy tym, że umowa pożyczki na kwotę 5.000 zł, została zawarta ważnie, pomimo że również została podpisana przez M. G. w tym samym dniu, co umowa na kwotę 10.000 zł. Pozwany nie wykazał zatem, iż M. G. nie była upoważniona do zawarcia przedmiotowej umowy. Wbrew pogładowi wyrażonemu przez przedstawicieli pozwanej zawarcie w uchwale wspólników słowa „pożyczek” nie oznacza tylko, że chodziło o pożyczki od dwóch wspólników, ale również, że pożyczek od każdego z nich może być więcej. Nawet jeśli wolą Spółki było zaciągnięcie pożyczki jedynie na 5.000 zł to nie wynika ona z podjętej uchwały.

Sąd pominął kopie raportów kasowych z k. 54, k. 125, k. 131-139, gdyż nie dotyczą wpłat powoda. Sąd pominął również potwierdzenie przelewu z dnia 22 listopada 2011 r.

z k. 60 oraz kopię raportu kasowego z k. 126-129, gdyż dotyczą transakcji dokonanych przed zawarciem umowy pożyczki. Wspólnicy jak i sam powód przed datą 1 grudnia 2011 r. udzielali przy tym spółce pożyczek, jednakże przekazane wówczas kwoty pozostają irrelewantne w niniejszej sprawie. Powód dochodzi bowiem zapłaty z tytułu umowy pożyczki z dnia 1 grudnia 2011 r. na kwotę 10.000 zł. Sąd pominął również kopie uchwał z k. 188-192, jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W niniejszej sprawie powód przekazał pozwanej spółce kwotę 6.447,74 zł z tytułu umowy pożyczki. Zgodnie z przedmiotową umową zwrot pożyczki miał nastąpić jednorazowo w ciągu 15 dni od daty zakończenia umowy. Pozwana nie zwróciła pożyczki, wobec czego powództwo było częściowo zasadne, tj. co do kwoty pożyczki przekazanej powodowi spółce tj. 6.447,74 zł. W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić.

Pozwana zarzuciła, że M. G., która zawarła umowę w imieniu spółki, nie była umocowana do jej zawarcia. Pomijając okoliczność, iż pozwana nie udowodniła wskazanej okoliczności, o czym mowa była wyżej, należy wskazać, że, stosownie do przepisu art. 103 § 1 k.c., jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Jak stanowi § 3 omawianego przepisu, w braku potwierdzenia ten, kto zawarł umowę w cudzym imieniu, obowiązany jest do zwrotu tego, co otrzymał od drugiej strony w wykonaniu umowy, oraz do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła przez to, że zawarła umowę nie wiedząc o braku umocowania lub o przekroczeniu jego zakresu. W konsekwencji, jeśli nawet umowa pożyczki byłaby nieważna (co w niniejszej sprawie nie miało miejsca), pozwana i tak zobowiązana by była do zwrotu przekazanej spółce przez powoda kwoty jako świadczenia nienależnego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2010 r. (IV CSK 95/10).

Częściowo zasadne było żądanie zasądzenia na rzecz powoda odsetek umownych. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 7 % w stosunku rocznym za okres od dnia podpisania umowy do dnia zwrotu pożyczki określonego w § 3 pkt 1, tj. do dnia 31 marca 2012 r. Oprocentowanie należało jednakże wyliczyć od kwoty faktycznie przekazanej pożyczki, tj. od kwoty 6.447,74 zł, co daje kwotę 37,61 zł. W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić.

Odsetki od kwoty 6.447,74 zł, stosownie do przepisu art. 481 § 1 i § 2 k.c., należało zasądzić w sposób przewidziany w umowie - od upływu 15 dni od daty 31 marca 2012 r., tj. od dnia 16 kwietnia 2012 r.. Odsetki od kwoty 37,61 zł należało zasądzić od 31 marca 2015 r., tj. od dnia wytoczenia powództwa stosownie do przepisu art. 482 k.c.. W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić. Sąd zasądził przy tym za cały należny okres odsetki ustawowe zgodnie z żądaniem pozwu uznając, że zasądzenie innych odsetek od dnia 1 stycznia 2016 roku pozostawało by w sprzeczności z przepisem art. 321 k.p.c., wobec jednoznacznej woli powoda.

Zarzut naruszenia przepisu art. 5 k.c. nie zasługiwał na uwzględnienie. Wskazać należy, iż potrzebę istnienia w systemie prawa klauzul generalnych określa właściwie wyrażone w piśmiennictwie stwierdzenie, iż brak tych klauzul mógłby doprowadzić

do rozstrzygnięć formalnie zgodnych z prawem, ale w konkretnych sytuacjach niesłusznych, ponieważ nieuwzględniających w rozstrzyganych przypadkach uniwersalnych wartości składających się na pojęcie sprawiedliwości nie tylko formalnej lecz i materialnej. Istotą prawa cywilnego jest strzeżenie praw podmiotowych, a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia tych praw wymagają z jednej strony ostrożności, a z drugiej wnikliwego rozważenia wszystkich aspektów rozpoznawanego przypadku. Pozwana nie wykazała, że powód z własnej winy doprowadził spółkę do złego stanu finansowego, a tym bardziej, że stało się to bez wiedzy pozostałych wspólników.. Podobnie jak pozostali wspólnicy udzielał spółce pożyczek, co przemawia za tym, że starał się zapewnić spółce płynność finansową.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. pierwsze k.p.c.. Powód wygrał powództwo w 64,5 %. Poniósł koszty procesu w kwocie 2.400 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 503 zł opłaty sądowej i 34 zł opłaty sądowej od pełnomocnictw. Pozwany poniósł koszty wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 2.417 zł. Łączna kwota kosztów wyniosła 5.354 zł. 64,5 % ze wskazanej kwoty stanowi 3.453,33 zł. Na rzecz powoda należało zatem zasądzić 1.036,33 zł zwrotu kosztów procesu. O wysokości wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd orzekł w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – (Dz. U. z 2013 r. poz. 461). Stosownie bowiem do § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz.1800), do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia

w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 ze zm.) należało zwrócić na rzecz powoda 12 zł nadpłaconej opłaty sądowej od pozwu.